

Posudek vedoucího bakalářské práce

Název práce: Problematika potratů v Indonésii

Autor: Mgr. Jana Horčíčková

Počet stran: 71

Vedoucí práce: Mgr. Ondřej Pokorný, PhD.

Rok odevzdání: 2014

Cílem předkládaná bakalářská práce, dle úvodních slov v Abstraktu, podání uceleného přehledu o aktuálních aspektech ukončení těhotenství a naznačení možných trendů vývoje s přihlédnutím k modernizaci (resp. globalizaci) indonéské společnosti a k novým medicínským způsobům umožňujících ukončení těhotenství. Jak se Janě tento záměr vydařil, přiblížím v následujících řádcích.

V Úvodu autorka představuje vlastní práci, její záměry, vnitřní strukturu i některé formální náležitosti týkající se zápisu cizích slov. Uvádí, že problematikou ukončení těhotenství se hodlá zabývat z mnoha úhlů pohledu kombinujících jak osobnostní, tak obecně-společenský aspekt tohoto konání. Nechybí ani náboženský aspekt, který je v Indonésii velmi silným determinantem mnoha činností v každodenním životě tamních obyvatel. Důvodem k volbě tématu byla dle vlastních slov autorky dlouhodobě neřešená potratová situace v Indonésii, což vybízí k domněnce, že se autorka tématem zabývá, nebo jej minimálně pozorně sleduje. Konkrétní vysvětlení osobního interusu bohužel chybí.

Vlastní práce je členěna do tří hlavních částí - 2. Vymezení pojmů, obecná specifikace potratů..., 3. Indonéská perspektiva a 4. Moderní přístupy a předpoklady vývoje. Tyto části jsou dále děleny na jednotlivé kapitoly a podkapitoly.

V první části, v kapitole nazvané Vymezení pojmů, obecná specifikace potratů..., jsme seznámeni s významem slova potrat (2.1.1 Definice pojmu potrat), interrupce (2.1.2 Definice pojmu interrupce a její metody) a s důvody spojenými s ukončením těhotenství (2.1.3 Důvody umělého ukončení těhotenství) včetně širšího, obecného zasazení této problematiky z pohledu World Health Organization, dále jen WHO, tedy prizmatem nejvyšší mezinárodní zdravotnické organizace (2.1.4 Postupy doporučené World Health Organization). Úvodem autorka, dle mého názoru správně, předkládá definici pojmu potrat dle platné české legislativy (s. 8-9), následně uvádí informaci, citačně podpořenou odkazem na WHO, že legalizace potratů nezvedá jejich celkový počet ve společnosti a zároveň eliminuje počet potratů nelegálních (s. 10) a vysvětluje rozdíl mezi pojmy „odstranění plodu“ a „přerušování těhotenství“ (s. 11-12). V kapitole o důvodech vedoucích k rozhodnutí přerušit těhotenství je poukazováno na silný vliv dané společnosti a kulturních vzorců v ní přítomných, zdravotní důvody, neutěšená socioekonomická situace ženy, incest nebo znásilnění (s. 12-14). Překvapivou se jeví informace převzatá z dat WHO, že 41% ze všech těhotenství, kterých je ročně na světě ca 208 mil., je neplánovaných.

Ve druhé kapitole první části nazvané 2.2 Přístup k potratům z hlediska náboženského přesvědčení, jsou popisovány přístupy hlavních náboženských systémů, přítomných na území Indonésie, k problematice potratů. Jedná se o islám, křesťanství, hinduismus, buddhismus, konfucianismus a animismus (podkapitoly 2.2.1 – 2.2.6).

Nechybí informace o synkretickém pojetí víry v Indonésii, což je velmi důležitá poznámka pro pochopení sociálních a kulturních vzorců ovlivňujících indonéskou společnost (s. 16). Pro obsah práce hodnotné jsou informace týkající se doby, od kdy je plod v jednotlivých náboženských systémech považován za zárodek budoucí lidské bytosti (s. 19, 21, 24 a 26). V podkapitolách o konfucianismu (2.2.5) a animismu (2.2.6) tato informace chybí, což lze považovat za obsahovou chybu. V této části práce se také objevují občasně formulační nedostatečnosti, např. první věta v podkapitole 2.2.3 Hinduismus, říká, že: „Hinduismus přišel do Indonésie... jako první světově uznávaný náboženský systém“, což by bylo vhodnější formulovat např. takto: „První z velkých světových náboženských systémů, pronikl do Indonésie hinduismus...“.

V kapitole 2.3 Faktory ovlivňující rozhodování o umělém ukončení těhotenství, jsou na s. 30 vypsány nejen vnitřní aspekty rozhodování (věk ženy, dosaženém vzdělání, náboženském vyznání aj.), ale také aspekty vnější (legislativa, kulturní zvyklosti aj.). Poslední kapitola první části 2.4. Psychologické konsekvence ukončení těhotenství, se zabývá psychologickou stránkou věci, což je dokladováno na příkladech myšlenkových procesů, které žena v takové situaci zažívá. Tato část práce skýtá největší potenciál k případnému dalšímu rozšíření, zdá se mi v této podobě příliš strohá a obsahově nerozvinutá.

Druhá část práce s názvem Indonéská perspektiva, je obsahově zaměřena na přiblížení potratové situace v Indonésii, a je členěna do pěti kapitol a tří podkapitol. První kapitola 3.1 Potraty v indonéské společnosti, přináší nové informace např. o statusu neprovdaných dívek (s. 32). Následující kapitola 3.2 Historie potratů v Indonésii, seznamuje čtenáře ve svých třech podkapitolách s obdobím od kolonialismu po r. 2009, kdy byly provedeny formulační zásahy do indonéského zákona o potratech.

Kapitola 3.3 Aktuální situace z pohledu legislativy, velmi čtivou formou informuje o zákonných okolnostech potratů v Indonésii a v tomto směru pokračuje také následující kapitola 3.4 Problematika nelegálních potratů, včetně popisů nelegálních způsobů obstarávání potratů (s. 43). Kapitola 3.5 Interrupce z perspektivy tradičních kulturních vzorců, ukotvuje předchozím dvě kapitoly do současného indonéského kulturního kontextu.

Třetí část práce 4. Moderní přístupy a předpoklady vývoje, je opět ukázkou autorčiných schopností práce s textem, který je dostatečně informačně validní a přitom čtivý. Ve třech podkapitolách zde jsou podrobně popsány aspekty myšlenkového vývoje indonéské společnosti k dané problematice, včetně přístupu vládních i nevládních institucí. Pozornost zaslouží především podkapitola 4.3 Tendence, modernizace společnosti, rizika a prevence, ve které je nejvíce patrný autorčin zájem o danou problematiku a text je díky tomu velmi přehledný a logicky gradačně vystavěný.

První dvě strany Závěru práce (s. 55-56) mohou sloužit jako vzor pro ostatní studenty, jak by měl závěr bakalářské práce vypadat - obsahově čistý a informačně bohatý. Třetí strana Závěru práce (s. 57) je pak ztělesněním všech autorčiných kladů – znalosti dané problematiky a uvědomění si konsekvencí s tématem spojených.

Mám-li zhodnotit předkládanou bakalářskou práci, mezi její neoddiskutovatelné klady patří nejen volba tématu, ale především způsob jeho zpracování. Autorka pracovala jak s tištěnými tak s internetovými daty, při jejichž analýze prokázala schopnost rozpoznat nosné informace od těch méně důležitých. Z práce je také patrné,

že autorka po celou dobu psaní věděla, jaký by měl být výsledný tvar práce a neuchylovala se k psaní nadbytečných kapitol nebo informací, které by text rozmělnily a odváděly tak pozornost od vlastní obsahové podstaty. Jednotlivá témata jsou v práci popsána nejen ze svého vlastního obsahu, ale zároveň jsou zasazena do širšího celospolečenského kontextu. V dnešní době, bohužel, u bakalářských prací jev ne zcela samozřejmý. Nadto si autorka zachovává od tématu odstup, což během četby evokuje otázku, ke které názorové straně se vlastně přiklání a je příznačné, že se to dozvídáme z poslední věty práce na s. 57. Opravdu dokonale načasované.

S přihlédnutím ke všemu výše řečenému hodnotím práci jako **výbornou a doporučuji ji k obhajobě bez výhrad.**

Vypracoval: Mgr. Ondřej Pokorný, PhD.

V Praze, dne 5.2.2015